

Presentatie Frans Taselaar tijdens startbijeenkomst K&L bij grote projecten

25 januari 2017

Verstedelijking is een structureel verschijnsel. Steden zijn drukbezet, er liggen veel claims op de beschikbare ruimte, tel daarbij op dat grote infra- en bouwprojecten aan steeds meer eisen moeten voldoen, denk aan compensatieregelingen voor water en bomen. Als dan ook de kabels en leidingen te laat in het proces worden betrokken, heb je een basis voor problemen waar je niet op zit te wachten.

Dat een oplossing niet zomaar voor handen is, hangt van veel factoren af. Grote projecten worden jaren vooruit gepland, wel dertig jaar, terwijl kabels en leidingen veelal volgend zijn en kunnen werken met een planning van zes maanden. Bij grote projecten is de tenderfase vaak al twee jaar; in die tijd is het kabels-en-leidingenplan al achterhaald voordat de schop in de grond gaat. De dynamiek verschilt dus enorm.

Verschuiving

De momenteel meest gehanteerde methode van omgaan met kabels en leidingen is conditioneren. Alles aan de kant! Kom daar maar eens mee in de drukke steden, waar laat je ze dan? Kabels en leidingen hebben effect op de buurt en zijn een onderdeel van omgevingsmanagement geworden. Het kabels-en-leidingenvraagstuk verschuift dus van conditionering naar omgevingsmanagement. Maar voor een omgevingsmanager vormt het kabels-en-leidingenvraagstuk maar een deel van het takenpakket. Die heeft te maken met milieu, verkeer, stakeholders, communicatie, burgers,...

Waarom worden kabels en leidingen dan geen onderdeel van een project? Kabels en leidingen meenemen in de scope lijkt een oplossing. Waarom gebeurt dat weinig? Daar zijn diverse redenen voor. Ten eerste: er is weinig ervaring mee. Daarnaast wordt de asset owner (netbeheerder) tijdens de ontwerpfase geacht mee te denken, wat een heel andere rol is dan gebruikelijk. Ook speelt het governance-vraagstuk een rol (want mede opdrachtgever). Er zijn voorbeelden waarbij kabels en leidingen in de EMVI- score worden meegenomen, maar Frans geeft aan dat hij nog een stap verder wil: de kabels en leidingen in specificaties meenemen bij integraal ontwerp.

Onderzoek

Om de urgentie te duiden, zouden een aantal zaken bekeken moeten worden:

- Hoe groot is het aandeel van kabels en leidingen in de projectkosten? (voorbereiding, aanleg)
- Hoe zit het met de laagste maatschappelijke kosten: als je daar op stuurt, waar kom je dan uit?
- Het risicoprofiel van kabels en leidingen staat steeds hoger op de ladder, wordt hier wel naar gehandeld?

Frans adviseert de deelnemers om met elkaar in gesprek te gaan, samen naar oplossingen te zoeken, maar vooral verder te kijken dan verleggingsregelingen, want daarmee ga je het niet redden.